

[Etusivu](#) > ... > [Perhe- ja Perintöoikeudelliset Asiat](#) > [Lallinen Ulkomaille Muuttaminen Lasten Kanssa](#) > [Germany](#)

Lallinen ulkomaille muuttaminen lasten kanssa

Sisällön tuottaja:

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Millaisissa tapauksissa vanhempi voi laillisesti viedä lapsen toiseen valtioon ilman toisen vanhemman suostumusta?

Lapsen pysyvä asuinpaikka perustuu siviililain (*Bürgerliches Gesetzbuch*) 1631 §:n 1 momenttiin, joka koskee lapsen huoltoa, ja on lapsen omaisuuden hoidon ohella osa vanhempainvastuuta, josta säädetään siviililain 1626 §:n 1 momentissa.

Vanhempi, jolla on yksinhuoltajuus ja siten yksinoikeus päättää lapsen asuinpaikasta, voi ilman toisen vanhemman suostumusta päättää lapsen asuinpaikasta ja siten myös lapsen pidemmästä oleskelusta ulkomailla.

Jos vanhemmilla on yhteishuoltajuus, lapsen pidemmästä oleskelusta ulkomailla on päätettävä yhdessä. Tällöin asiaan liittyy – toisin kuin esimerkiksi eurooppalaiseen naapurimaahan suuntautuvassa lyhyessä lomamatkassa – huomattava merkitys, joka edellyttää vanhempien keskinäistä yhteisymmärrystä (siviililain 1687 §:n 1 momentin ensimmäinen virke).

Perhetuomioistuin (*Familiengericht*) voi kuitenkin hakemuksesta siirtää osan vanhempainvastuusta ja siten esimerkiksi oikeuden päättää asuinpaikasta yksinomaan toiselle vanhemmalle (siviililain 1671 §:n 1 momentti). Myös tällainen vanhempi – vaikka vanhempainvastuu olisi muilta osilta yhteinen – voi yksin ja ilman toisen vanhemman suostumusta päättää lapsen asuinpaikasta ja siten pidemmästä oleskelusta ulkomailla.

2 Millaisissa tapauksissa toisen vanhemman suostumus on välttämätön lapsen viemiseksi toiseen valtioon?

Toisen vanhemman suostumus lapsen muuttamiseen ulkomaille on välttämätön silloin, kun vanhempainvastuu (tai ainakin oikeus päättää asuinpaikasta) on yhteinen (katso myös vastaus kysymykseen 1).

3 Jos toinen vanhempi ei anna suostumustaan lapsen viemiseen toiseen valtioon, vaikka tämä on välttämätöntä, miten lapsi voidaan viedä laillisesti?

Muuttaminen lapsen kanssa ulkomaille on laillista, jos lapsen kanssa muuttavalla vanhemmalla on yksinhuoltajuus tai vähintään yksinoikeus päättää lapsen asuinpaikasta (katso myös vastaus kysymykseen 1).

Jos taas vanhemmilla on yhteishuoltajuus, mutta he eivät pääse keskinäiseen yhteisymmärrykseen lapsen muutosta, kumpi tahansa vanhempi voi siviililain 1628 §:n nojalla hakea perhetuomioistuimelta päätöstä oikeudesta päättää muutosta. Perhetuomioistuimen päätöksen on vastattava lapsen etua parhaalla mahdollisella tavalla, kun otetaan huomioon käytännön olosuhteet ja mahdollisuudet sekä asianosaisten oikeudet (siviililain 1697a §).

Lisäksi jos vanhemmat asuvat pysyvästi erillään, kumpi tahansa vanhempi voi hakea perhetuomioistuimelta siviililain 1671 §:n 1 momentin nojalla vanhempainvastuuta itselleen kokonaisuudessaan tai tietyiltä osin, esimerkiksi oikeutta määrätä asuinpaikasta. Hakemus hyväksytään, jos toinen vanhempi antaa asiaan suostumuksensa, lukuun ottamatta tilannetta, jossa lapsi on vähintään 14-vuotias ja vastustaa asiaa, tai jos on odotettavissa, että lapsen etu toteutuu parhaiten purkamalla yhteishuoltajuus (osittain) ja myöntämällä lapsen huolto (osittain) hakemuksen jättäneelle vanhemmalle. Vanhempi, jonka hakemuksen perhetuomioistuin on hyväksynyt, voi päättää vapaasti lapsen asuinpaikasta.

4 Sovelletaanko väliaikaiseen poisviemiseen (esim. loma, terveydenhuolto) ja pysyvään poisviemiseen samoja sääntöjä? Jos sovelletaan, toimittakaa suostumuksen antamista varten tarvittavat lomakkeet

Vanhempi, jolla on yksinhuoltajuus tai yksinoikeus päättää lapsen asuinpaikasta, voi myös ilman rajoituksia matkustaa lapsen kanssa tilapäisesti ulkomaille.

Sen sijaan jos vanhemmilla on yhteishuoltajuus, heidän on periaatteessa päätettävä asiasta yhdessä (siviililain 1627 §). Jos suunnitellussa matkassa ei ole kyse asiasta, joka liittyy tavanomaiseen arkeen, vaan asiasta, jolla on huomattavaa merkitystä, vanhempien, joilla on yhteishuoltajuus mutta jotka asuvat pysyvästi erillään, on päätettävä siitä yhdessä (siviililain 1687 §:n 1 momentin ensimmäinen virke). Vanhemmalla, jonka luona lapsi tavanomaisesti asuu, on yksinoikeus päättää tavanomaiseen arkeen liittyvistä asioista (siviililain 1687 §:n 1 momentin toinen virke). Vanhempi, jonka luona lapsi oleskelee toisen vanhemman suostumuksella tai tuomioistuimen päätöksellä, voi päättää yksin tosiasialliseen huolehtimiseen liittyvistä asioista lapsen oleskelun aikana eli esimerkiksi ruokailuista ja nukkumaanmenoajoista (siviililain 1687 §:n 1 momentin neljäs virke). Laissa ei täsmennetä, millaisilla asioilla on huomattavaa merkitystä tai millaiset asiat liittyvät tavanomaiseen arkeen taikka tosiasialliseen huolehtimiseen. Ratkaisu tehdään aina tapauskohtaisesti. Periaatteessa sekä vanhempi, jonka kanssa lapsi tavanomaisesti asuu, että vanhempi, jolla on tapaamisoikeus, voivat päättää itsenäisesti lyhyistä lapsen kanssa tehtävistä ulkomaanmatkoista, mutta lasta ei saa viedä alueille, joilla hän altistuu erityisille riskeille, kuten syrjäseuduille tai alueille, joilla ei ole saatavilla riittävää sairaanhoitoa tai joilla esiintyy poliittisia levottomuuksia. Vanhemman, jolla on tapaamisoikeus, on kuitenkin aina etukäteen ilmoitettava matkan kohde lapsen pääasialliselle huoltajalle.

Vanhemmalla, jolla ei ole huoltajuutta, ei ole myöskään oikeutta päättää lapsen asuinpaikasta. Tapaamisten aikana hänellä on kuitenkin oikeus päättää yksin tosiasialliseen huolehtimiseen liittyvistä asioista (siviililain 1687a §).

Päivitetty viimeksi: 04/03/2026

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.